

AMERIKANSKI SLOVENEK

American in Spirit, Foreign in Language Only
Best advertising medium to reach a quarter million
Slovenians in the United States. Rates on request

Katoliški list za slovenske delavce v Ameriki in glasilo D. S. D.

Organ of the Best Element of Americanized Slovenians.
It covers News and Contains Matters of
Special Importance to Them Not Found elsewhere

ŠTEVILKA 81.

JOLIET, ILLINOIS, 31. AVGUSTA 1920

LETNIK XXIX

Rusi spet pode Poljake; 'Napoleon' že doslužil.

Iz Poljske došla poročila pričajo, da so boljševiki začeli novo ofenzivo.

TUHAČEVSKI IZGUBIL VARŠAVO.

Ker ni zasedel poljskega gl. mesta bil odslovljen.

Rusi spet napadajo.

Varšava, 29. avg. — Poljaki poročajo, da se je ruska vojska obrnila spet nazaj in začela ofenzivo proti Poljakom. Boljševiki se so že spet začeli reorganizirati za novo ofenzivo.

Vrhovni boljševiški poveljnik odstavljen.

Varšava, 27. avg. — Informacije, ki so jih dobili tukajšnji listi, pravijo, da je general Tuhačevski, poznan pod imenom "sovjetski Napoleon", bil odstavljen kot poveljnik armade na poljski fronti, ker se mu ni posrečilo zavzeti Varšave. Boljševiški častniki, ki so bili zajeti, baje izjavljajo, da je vodstvo armade sedaj osebno prevzel vojni minister Leon Trocki.

Mažarski napad.

Maribor, 3. avg. — V noči med 1. in 2. avgustom so Mažari vdrl pri Hodošu in še na enem kraju v naše ozemlje in napadli našo obmejno postojanko. Posrečilo se jim je ujeti dva naša moža. Naša četa je poklicala pomoč, oprostila naša dva ujetnika in vrgla Mažare preko meje. V naših rokah sta ostala dva mažarska ujetnika. Kakor se mi je zdelo, so oblasti ukrenile vse potrebno, da se taki poskusi v bodoče ne bodo več mogli ponavljati ne kaznovani. Ali imamo v tem slučaju posla z roparsko tolpo ali z mažarskimi četami, nisem mogel zanesljivo dognati.

Demarkacijska črta.

Celovec, 3. avg. — Danes bi se bila imela odpreti demarkacijska črta. Nemško orožništvo je črto že zapustilo.

Snoči je bilo v hotelu "Gang wirth" shod koroških beguncev, ki ga je otvoril avstrijski delegat linijski kapitan Peter z besedami: "Die Schranken sind gefallen." Te besede so zborovalci sprejeli z gromovitim "hura", "heil" ter žarečimi obrazi. Danes zjutraj je drlo nešteto ljudstva z nahrbtniki proti Vetrinju, kjer so se mogli na lastne oči prepričati, da demarkacijska črta še obstoji. V Celovcu so se vračali razočarani.

Včeraj in danes so pokupili Celovčani po bankah ves jugoslovanski denar, v nadi, da gre do kupčevati v Jugoslavijo.

Nemiri na Irskem.

London, 30. avg. — Pred več dnevi so izbruhnili novi nemiri na Irskem. Več oseb je bilo ubitih in ranjenih.

IZ KATOLIŠKEGA SVETA.

Tretji dan zlatega jubileja nadškof umrl.

Freiburg, Nemčija, 25. avg. — Tri dni potem, ko je slavil svoj zlati jubilej mašniškega posvečenja, je prišla bela žena k staremu monsignorju Dr. T. Noerber, nadškofu v Freiburgu. Nadškofijsko čast je dosegel že leta 1898.

Škof bil tolažnik mesta.

Pariz, 25. avg. — M. Delasalle, ki je bil župan mesta Lille v Franciji, ko je tam orila vojna furija, je poslal poslovljevalno pismo monsignorju Charostu, škofu v Lillu, ki je bil ravnokar imenovan adjutantom kardinala Dubourga, nadškofa v Rennesu. Bivši župan je v svojem pismu navajal zasluge škofa. Pisal je, da je bil škof Charost s svojo energijo in svetostjo med meščani, ko je bilo mesto Lille v nemški okupaciji, največji tolažnik meščanov.

Ženske posetijo sv. Očeta.

New York, 27. avg. — Mednarodni katoliški ženski koncil se snide v Kristijaniji, na Norveškem, dne 8. do 16. septembra, letos. Nad trinajst milijonov katoliških žen bo tukaj zastopanih. Devet delegatkin se udeležijo iz Amerike. Pred enim tednom so odpotovale. Te amer. delegatkinje nameravajo posetiti tudi sv. Očeta v Rimu. Poleg delegatkinj so šle tudi njih namestnice in mnogi drugi romarji.

Norveški škof piše o Evropi.

Chicago, 28. avg. — Right Rev. John Olof Fallize, D. D., škof v Elussa, Norveško, in prvi apostolski vikar za Norvegijsko Spitzbergen izra reformacije, je poslal dolgo pismo, v katerem razlaga o trpljenju in mizerijah, ki so zadele evropska ljudstva zavoljo svetovne vojne. Ob enem se zahvaljuje Amerikancem za zdatno pomoč, katero so naklonili trpečim evropskim narodom.

Ruski nadškof v Londonu.

London, 25. avg. — Monsignor baron Ropp, nadškof v Mohiljevem, Rusija, in istotako katoliški metropolit za vso Rusijo, je dospel v London po posebnih opravih glede katoliške cerkve v Rusiji.

Papež povišal škofa.

Rim, 27. avg. — Papež Benedikt je danes povišal monsignora Gannona pomožnega škofa v Erie, Pa., za škofa in poglavarja škofije v Erie, Pa.

Dijamantni jubilej župnije.

Buffalo, N. Y., 30. avg. — Župnija sv. Marije bo obhajala svoj dijamantni jubilej to leto. Ta župnija je, razun ene same, najstarejša v škofiji. Ustanovljena je bila l. 1845. Slovesna sv. maša se bo služila v stari cerkvi, ki je lesena in stoji še iz časa ustanovitve župnije. V stari cerkvi se več ni brala maša zadnjih 12 let.

Naročite "Amer. Slovenca" svojcem v stari domovini, \$3.00 na leto.

ZVEZNI SENAT SPET PREISKUJE KORUPCijo.

Hays zagovarja rep. stranko, ki je obtožena "zarote" za nakup predsedništva.

GOV. COX STOJI PRI IZJAVI.

Tajnosti obeh velikih političnih strank pridejo pred senat.

Hays zagovarja republikance.

Chicago, 30. avg. — Tajnosti obeh velikih političnih strank pridejo pred senatni odsek, ki zdaj preiskuje dohodke in izdatke republikanske in demokratske stranke v Washingtonu.

Cox obdolžil republikance.

Pred nedavnim je gov. Cox obdolžil republikansko stranko, da je prejela že do \$15,000,000 od raznih trustov in milijonarjev za svojo kampanjo.

Žrtev lesnega alkohola.

Chicago, Ill. — Nezvestnega so našli na cesti natakarka Charles Loberta. Prepeljali so ga v bolnišnico, kjer je kmalu umrl. Zdravniki so konstatirali, da je smrt nastopila vsled zastrupljenja z alkoholom.

Dnevnik v Chicagu se podražil.

Chicago, — Dnevnik "Chicago Evening Post" se je podražil na tri cente. Izdajateljji pojasnjujejo, da so morali podražiti vse tiskarske potrebščine, najbolj pa papir.

Gazolin se podražil en cent.

Chicago, Ill. — Posledice povišane voznine na železnice so že tukaj. Uradniki Standard Oil družbe pojasnjujejo, da se gazolin podraži pri galoni za en cent zaradi povišane voznine na železnice.

Levinja popadla dečka.

Beach, N. D. — Malo je manjkalo, da ni levinja pri tukajšnjem karnivalu posnela 11letnemu Haroldu Eipe vso kožo na glavi ter da ni celo izgubil svoje življenje. Odpeljan je bil v bolnišnico, kjer so mu zdravniki dali okrog 50 šivov na glavi, hrbtu, po rokah in po prsih. Zdravniki pravijo, da bo okrevljal. Radovedni Harold se je splazil pod šotor, kjer so se nahajale zverine, ko so bili službenici pri obedu. Prišel je preblizu levje kletke, in levinja ga je z eno taco pograbila ter se ga lotila s čeljustami. Na levinjo so morali oddati dva strela, predno je izpustila dečka.

Eksekucija dečka odložena.

Sacramento, Cal. — Governor Stephens je prejel iz vseh krajev Združenih držav proteste proti eksekuciji 15-letnega dečka Roy Wolffa, ki je imel biti obesen dne 17. septembra, ker je umoril šoferja Elmera Greera. Protestantje pravijo, da je Wolff še otrok in da naj se njegova smrtna obsodba spremeni v dosmrtno ječo. Governor je eksekucijo odložil do 22. oktobra.

IZ DELAVSKIH KROGOV.

150.000 premogarjev pred stavko.

Washington, 27. avg. — Delavski vodje so mnenja, da v industriji trdega premoga grozi nova stavka kot posledica odločitve, ki jo je podala Wilsonova premogovna komisija. Napoveduje se, da bo najmanj 150 tisoč mož, ki so zaposleni v trdih premogorovih justilo delo in ustvarilo položaj nič manj resen kot preteklo jesen, ko so zastavkali mehki premogari, ako se bo odločitev komisije tudi izvedlo.

Izpor je še v veljavi.

Milwaukee, Wis. — Izpor H. C. Miller kompanije proti kovinskim delavcem je še vedno v veljavi, čeprav že teče enajsti mesec. Kompanija je trmoglavila in noče priznati osemurnega delavnika.

Stavkokaze prevažajo vsaki dan v tovarno in iz tovarne zopet domov kot čredo ovac. Ali organizirani delavci so ravno tako solidarni, kot so bili prvi dan izpore. Prepričani so, da bodo končno le zmagali v tem boju in da bodo morali stavkokazi navezati svoje culice in iti s trebuhom za kruhom, ko ravnateljji kompanije spoznajo, da jim njih trmoglavnost ne povzroča drugega kot izgubo.

Podjetniki so za delo od kosa.

New York, N. Y. — Industrijski biro trgovske organizacije je razposlal veletovarnarjem vprašalne pole, da izve, če so tovarnarji za delo na kos. Devet in petdeset tovarnarjev je seveda potrdilo to vprašanje, ker smatrajo, da je delo od kosa najboljši priganjač za delavce, da dajo zadnjo moč od sebe v tovarni.

Položaj v krojaški industriji je slab na vzhodu.

Baltimore, Md. — Okoli pet tisoč krojaški delavcev dela po tri dni v tednu, okoli pet tisoč po štiri dni v tednu, v štirinajstih dneh bo pa okoli deset tisoč delavcev brez dela skozi šest tednov. Tak je tukaj položaj v krojaški industriji. V New Yorku je pa položaj še slabši. Od sedemdeset tisoč delavcev ne dela skoraj pet deset odstotkov.

Slovan urednik angl. lista.

Detroit, Mich., 28. avg. — Rev. Frank A. Pokriefka, ki je pomožni duhovnik pri cerkvi sv. Rožnega Venca, in je Slovan, je bil te dni imenovan urednikom lista "Michigan Catholic", katerega je pred nedavnim kupil Rt. Rev. M. J. Gallagher, D. D., škof v Detroitu. Ta list bo uradno glasilo detroitske škofije.

Nova katoliška šola.

Albany, N. J., 29. avg. — Strete sv. Jožefa so tukaj ustanovile nov kolegij sv. Rozalije, ki se otvori s veliko slovesnostjo dne 22. septembra 1920.

Premogari v Angliji

Sedaj se vrši glasovanje med premogari v Angliji ali gredo na štrajk ali ne. Kot se čuje je večina premogarjev za štrajk

Z. D. PROSI SRBIJA V SPORU Z ALBANIJO.

Gre se za neke bivše turške pokrajine, katere si hočeta osvojiti.

GROZNA MAŽARSKA ZVERINSTVA

Poročajo o brutalnih činih Ogorov nad Slovani.

Amerika za posredovalko.

Washington, D. C. — Srbska vlada se je obrnila na vlado Združenih držav, da nastavi zastopnike pri zavezniški komisiji, ki bo preiskala spor med Albanijo in Jugoslavijo.

Prošnja, ki je bila včeraj izročena od strani srbskega poslanstva v državnem departamentu, je bila istočasno izročena na Angliji, Franciji in Italiji.

Poročilo, katero je danes objavilo tukajšnje jugoslovansko poslanstvo, pravi, da napade na jugoslovansko-albanski meje niso izzivala nikakršna dejanja od strani kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Spor med Albanijo in Srbijo je nastal leta 1913, ko je Srbija po vojni s Turško anektirala Sandžak in severno Macedonijo. Pred 1913 so bile najbolj važne srbske zgodovinske pokrajine pod Albanijo, ki je bila podrejena Turški. Kot posledica je sedaj ozemlje vzhodno od sedanje albansko-srbske meje povečini naseljeno z Albanci.

Zverinstva mažarskih belih teroristov.

V Zagrebu je bilo dne 4. jul. na čehoslovaškem konzulatu kočan zapisnik v pripadnikom čehoslovaške republike, ki se je povrnil iz tabora internirancev v Zadaegerszegu. Bil je brez vzroka prijet, ko je prekoril mejo na potu v Čuprijo, kjer je že pred vojno delal v tamošnji sladkorni tovarni. Takoj so mu vzeli potni list in ga preko Budimpešte eskortirali v Zalaegerszeg. Po njegovi izjavi se nahaja tam preko 1000 civilnih internirancev, večinoma Jugoslovancev, in Čehoslovakov. Kot samovidec navaja barbarsko, nečloveško postopanje Mažarov in pravi: "Dajali so nam zausnice, ki so bile na dnevnem redu, in nam pulili lase z glave ter nas silili jih jesti. Z gorečimi cigretami so nam palili lica in nas silili lizati pljuvalnike. Brez sodnega zaslišanja so obešali nesrečne žrtve na zverinski način. Posmehovali so se jim in jih pred smrtjo večkrat potegovali gori in doli. Šele po tehi grozotah so jih usmrtili in kričali: "Pojd k Petru!" V vlak v katerem so nas vozili iz Budimpešte, so mnogi žrtve zaklali z bodali in jih potem vrgli in vagona, češ, da so hoteli pobegniti. Interniranci se je po štirih mesecih posrečilo pobegniti in prositi, da se obvesti o te javnost in oblastva, da pomagajo nesrečnikom. Med njimi se nahaja mnogo inteligentov, celo en uradnik iz Beograda, mnogo žen in otrok, ki so popolnoma odrezani od sveta, ker se njihova korespondenca uničuje in nimajo od nikogar pomoči.

Amerikanski Slovenec

Ustanovljen 1. 1891.

Prvi, največji in edini slovenski katoliški list za slovenske delavce v Ameriki ter glasilo Družbe sv. Družine.

Izdaja ga vsaki torek in petek
Slovensko-Ameriška Tiskovna Družba
Inkorp. 1. 1899.
- lastnem domu, 1006 N. Chicago St.
Joliet, Illinois.
Chicago Telefon 100.

Naročnina:
Za Združene države na leto....\$2.50
Za Združene države za pol leta \$1.50
Za inozemstvo na leto\$3.00
Za inozemstvo za pol leta.....\$2.00

PLAČUJE SE VNAPREJ.

Depisi in denarne pošiljke naj se pošiljajo na:
AMERIKANSKI SLOVENEK
Joliet, Illinois.

Pri spremembi bivališča prosimo naročnike, da nam natančno naznajo POLEG NOVEGA TUDI STARI NASLOV.

Dopise in novice priobčujemo brezplačno; na poročila brez podpisa se ne oziramo.

Rokopisi se ne vračajo.

Cenik za oglase pošljemo na prošnjo.

AMERIKANSKI SLOVENEK
Established 1891.

Entered as second class matter March 11th, 1913, at the Post Office at Joliet, Ill., under the act of March 3rd, 1879.

The first, largest and only Slovenian Catholic Newspaper for the Slovenian Workingmen in America, and the Official Organ of Holy Family Society.

Published Tuesdays and Fridays by the

SLOVENIC-AMERICAN PTG. CO.
Incorporated 1899.

Slovenic-American Bldg., Joliet, Ill.

Advertising rates sent on application.

Iz slovenskih naselbin.

Joliet, Ill., 30. avg.—Ta teden se prične novo šolsko leto. Naša nadebudna mladina se bo spet napotila k učenju. Vsaka slovenska družina naj pošlje svoje otroke v našo slovensko šolo, kjer je to sploh mogoče, ako pa otrokom ni mogoče iti v našo slovensko šolo, pa naj se jih pošlje v najbližjo katoliško šolo. Se le v slučaju, da nikakor ne morete poslati svojih otrok v slovensko ali vsaj katoliško šolo, potem seveda morajo otroci v javne šole.

Med dorastlimi učenci naše slovenske šole je dokaj veliko jako nadarjenih dečkov. Tem je treba dati prilike, da svoj talent porabijo. Treba jih je poslati v višje šole. Posebno je priporočati, da se take mladeniče pošlje v katoliške višje šole, kjer se naj pripravljajo za duhovski stan. Vse premalo naših mladeničev se pripravlja za ta vzvišeni poklic. Duhovnikov povsod manjka po naših župnijah v Ameriki. Treba je več, pa tudi mlajših moči, da bo Vinograd Gospodov prav dobro obdelan.

Mnogo naših slovenskih dečkov in deklic je že dorastlo našo in javno šolo. Za te je priporočati, da se jih pošlje v višjo katoliško šolo, La Salle zavod na vogalu Jefferson in Broadway, kjer stoji stara St. Patrick's cerkev. Tam bodo dobili višjo izobrazbo v vsem potrebnem za obrt in trgovino. Tudi je priporočati, da bi poslali naši rojaki več svojih odrastlih dečkov in deklic, ki so nadarjeni in so dovršili našo slovensko šolo z odliko, v tukajšnjo višjo šolo. Jolietska višja šola je eden najboljših in največjih zavodov te vrste v državi Illinois. Vsakdo, ki i-

ma diplomu iz jolietske višje šole, ima v nji izkaznico, ki mu bo odprla pot do boljše bodočnosti. Najlepše se je to dokazalo takrat, ko so bili nabori mladeničev za vojaške akademije. Vsakrter, ki je imel diplomu višje šole našega mesta, je bil sprejet v vojaško akademijo in v nekoliko tednih je bil izvežban ter postal lajtnant. Ko je bil vpoklican, je dobil dva do trikrat več plače, kakor pa oni, ki niso dovršili višje šole. In ravno tako je vseposod. Ko se človeku dokaže, da ima mož izobrazbo višje šole, ga takoj smatra za sposobnejšega nego onega, ki ni pohajal višjih šol.

Izobrazba je za vsakogar največje bogastvo. Ona je zaklad, ki ga molj, rja ne more pokončati, pa tudi tat ali ropar ne more odnesti. Naj bi se tega zavedal vsak oče, vsaka mati, pa tudi vsak mladenič in deklica. Pošljite svoje otroke v šole dokler je to mogoče. Vse premalo naših mladeničev in deklet pohaja v višje šole. Dajte svojemu sinu in hčeri najlepšo doto s tem, da mu preskrbite višjo izobrazbo. To je vsacega očeta in matere poleg prve najvažnejše dolžnosti.

— Prihodnji ponedeljek bo Delavski dan. Tudi v našem mestu se vrše velike priprave za velikansko parado, katere se bo udeležilo organizirano delavstvo. Pravijo, da bo nad 15,000 članov in članice raznih unij korakalo v paradi. Veliki piknik se bo vršil popoldan v Dellwood parku. Na programu je več znamenitih govornikov iz raznih krajev. Potem bo venčana "kraljica", kakor vsako leto. Tudi razne druge zabave bo obilo na razpolago za stare in mlade.

— Poljaki našega mesta so podpisali za \$25,000 zadolžnic ali obveznic, katere prodaje sedaj poljska vlada za svoj obrambni sklad. Pričakovalo se je od njih veliko več, ako se je ozirati na velike parade in druge manifestacije, ki se so vršile zadnje tedne po Jolietu. Vpije vsakdo, a pomaga pa le malokateri.

— Politika se čedalje lepše razvija v našem okraju. Še imamo le dva tedna do primarne volitve, ki se bo vršila dne 15. septembra. Demokrati nimajo skoro nobenega kandidata, le za državne in zakonodajne urade. Vsekakor pa je živahnost na republikanski strani, kjer se kandidatje za okrajne urade prav krepko potegujejo za glasove, kar kateri izmed njih bo nominiran, bo tudi izvoljen. Največ zanimanja vzbuja kandidatura našega državnega senatorja Barra, ki kandidira za državnega gen. pravdnika. Pred 4. leti je bil tudi kandidat za isti urad, pa je bil v Chicagu poražen. Zdaj mu nasprotuje isti, kakor takrat. Bati se je, da ne bi bil Barr spet poražen, posebno zato, ker njegovega nasprotnika podpirajo čikaški listi, ker ga smatrajo za jako zavednega in poštenega moža. Vsekakor bo prav, če bo izvoljen eden ali drugi, a mi seveda držimo z Barrom, ker ga poznamo osebno, in ker je naš sosed.

— Naš šerif je spet zavohal neko žganjarico. To pot pa je zasačil dva dalmatinska rojaka, Sema Paladina in Božo Botico. Pekla sta "munšajn" na neki farmi blizu Shanahona. Koliko bosta morala plačati globo se še ne ve, a gotovo je, da bo občutna. Ako bi naš šerif malo bolj pazil na razne voznike-divjake, ki tako hladnokrvno ubijajo ljudi na cestah, bi bolj vestno izpolnjeval svojo dolžnost. Seveda, pri "munšajnarjih" bolj nese, ker ima vsak več ali maj cvenka, ko se ga krepko potrese. To več do-

bička prinese, kakor pa zasačenje morilcev, roparjev in drugih zločencev, katerih je v našem okraju čedalje več odkar šerif bolj voha za "rozinovcem."

— Pa smo spet dobili nekoliko dežja zadnje dni. Po parkrat na dan in noč se je vtila ploha, da je bilo veselje. Še je zemlja suha, pa vendar je veliko pomagalo koruzi in drugim sadikam. Letos je vse nekam zakasnelo za par tednov. Ako pade zgodnja slana, bo mnogo škode naredila na koruzi, ki je še vsa zelena. Upamo pa, da še slance ne bo, potem bodo naši farmarji veseli dobre letine.

Cleveland, O.—Mr. J. Faletich je potom državnega oddelka (Department of State) v Washingtonu vložil tožbo proti kraljevi italijanski vladi za povrnitev škode na njegovem posestvu na Goriškem. Mr. Faletich je imel tam hišo in lepo posestvo. Italijani so, ko so dospeli v vas, porušili hišo, drevesa pa posekali. Državni oddelke ameriške vlade je sprejel tožbo in bo iztirjal od italijanske vlade odškodnino, ker je Mr. Faletich amer. državljan. — Starišem Možina na 679 E. 157th St. v Collinwoodu je umrl 10 mesecev star sinček Charles. Pogreb se je vršil v četrtki.

— K rojaku Mike Setnikarju je hodil v vas neki poštenjakovič, ki se je izdal za državnega zrakoplovec, ki vozi pošto v zrakoplovu med Chicagu in Clevelandom. Adut je obljubil Setnikarju, da ko bo prihodnji vozil nad Glass ave. da bo vzel Setnikarja s seboj v zračne višave. Znal se je tako vtihotapiti v zaupanje našega rojaka, da mu je Mr. Setnikar zmenjal ček za \$140, ki je pa kmalu prišel iz banke nazaj—no good. Setnikar pa seveda na policijo, in ptiča so kmalu dobili.

Josip Kovach, 8510 Buckeye Rd. je v sredo spil pol steklenice čistila za pohištvo v mišljenju, da je žganje. Dve uri pozneje je umrl v St. Alexis bolnišnici.

— Umrla je v sredo Mrs. Mary Novak, v starosti 75 let. Stanovala je na 8015 Marble ave. Njen soprog John je umrl letos 20. jan.

Waukegan, Ill.—Slavno uredništvo! Tukaj preloženo Vam pošiljam \$6 za naročnino za list naprej in nazaj.

Ker nisem mogel osebno vsacemu zahvaliti, zatorej se tem potom srčno zahvaljujem za prijazno naklonjenost za časa mojega bivanja med Vami ob štirinajsti Konvenciji K. S. K. J. vsm zavednim Jolietskim Slovincem in jim izrekam toplo zahvalo.

Jolietski Slovinci so pokazali njih srce za vero in narodnost, ki se ne prekaše. Upaje, da bode tudi Vaš mladi naraščaj hodil po Vaših stopinjah, potem se ni bati, da bi se naš slovenski jezik utopil v drugi narodnosti za dobe 500 let.

Tebi list-Original vseh slovenskih listov—pa želim lepo bodočnost!

JOHN UMEK,
1426 McAlister Ave.

Little Falls, N. Y.—Ponesrečil se je 12. avgusta 35 letni John Lukan. Splezal je na jablo in obiral jabolka, kar enkrat se mu je odlomila krhka veja. Padel je tako nesrečno, da si je zlomil roko ter se podškodoval na glavi, akoravno ni bilo bolj visoko kot 6 čevljev. Prepeljan je bil v mestno bolnišnico, kjer je 15. avgusta zjutraj za večno zaspal. Pokojnik je bil doma iz Rovt na Kranjskem ter zapuščal tukaj v Ameriki dva brata in dve sestr.

Severova zdravila vzdržujejo zdravje v družinah.

Nered črev

je v vročih poletnih mesecih in zgodnjih jesenskih pri obeh, odrastlih in pri otrocih splošna prikažen. To prihaja morda od nepravilne hrane, pijače ali hitre izpremembe vremena ali drugih vzrokov.

Severa's Diarrhoea Remedy

(Severov Priporoček proti driski) se je izkazal vedno kot zanesljivo zdravilo za drisko, želodčne krče, colico, proti poletnim neredom drobovja itd. Dobro in sigurno za oboje — odrasle in otroke. Cena 50c in 2c davka. Na prodaj pri lekarnah.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

LABO :: FLORISTS

Vrtnarji in trgovci

vse vrste svežih cvetlic, palm, ferns, dreves, grmičja in raznih drugih enakih predmetov za vse prilike posebno za Svatbe in Darila.

Greenhouse: Raynor & Mason
Store: Hobbs Bldg.
JOLIET, ILL.

Both Phones
Greenhouse: 327 Store: 227

POZOR ROJAKINJE!

Ali veste, kje je dobiti najboljša meso po najnižji ceni? Gotovo! V mesnici

Anton Pasdertz

se dobijo najboljša sveža in preka-jena klobase in najkustnejše meso Vse po najnižji ceni. Pridite torej in poskusite naše meso

Nizke cene in dobra postrežba — naše geslo.

Ne pozabite torej nas obiskati v našej mesnici in groceriji na vogalu Broadway and Granite Street

Chic. Phone 2768. N. W. Phone 1118

Telephone 2986

HRVATSKE IN SLOVENSKE GOSPODINJE

vedo dobro, da pri nas dobe najboljša blago po zmerni ceni. Imamo najboljša sveža in prekajeno meso, šunke, klobase in perutnino.

Se priporoča za obilo naročila.

ANDREW TIJAN
Grocerija in Mesarija
200½ Ruby St. :: Joliet, Ill.

GOSPODINJE

so prepričane, da dobe najboljše sveže in prekajeno meso in klobase, istotako vse vrste moko in grocerijo v prodajalni

JAKOB ŠEGA
Phone 4865

315 Ruby St. :: Joliet, Ill.
Se priporoča slovenskim in hrvatskim gospodinjam za odjemanje in jim jamči dobro blago, mero in postrežbo.

PRIPOROČILO.

Se priporočam rojakom Slovincem in Hrvatom za naročila spomlanskih oblek, katere bodem izdeloval po novi modi (Bone Dry Style) od \$30 naprej. Bodem tudi obleke čistil in gladil sam s Ben-Vonde stroji s katerim naredim Vašo obleko kot novo.

RUDOLPH POZEK.
1007 N. Hickory St. :: Joliet

POŠILJATELJEM DENARJA V STARI KRAJ.

Zdaj pošljemo:
300 kron za\$5.00
100 lir za\$7.00

AMERIKANSKI SLOVENEK,

Slovenske Gospodinje

so prepričane, da dobijo pri meni najboljše, najčistejše in najcenejše

meso, grocerije

istotako vse vrste drugo sveže in prekajeno meso ter vse druge predmete ki spadajo v področje mesarske in grocerijske obrti.

Spoštovanjem

John N. Pasdertz

Chicago tel. 2917.
Cor. Cora and Hutchins St., Joliet, Ill.

Slavnoznan

SLOVENSKI POP

proti feji — najbolje sredstvo Čim več ga piječ tembolj se ti priljub.

Poleg tega izdelujemo še mnogo drugih sladkih pijač za okrepčilo.

BELO PIVO

To so naši domači čisti pridelki, koje izdeluje domača tvrdka.

Joliet Slovenic Bott. Co.

Chicago Phone 3365
913 N. Scott St. Joliet, Ill.

Zdravnik za Koronerja

Volite za

DR. E. A. KINGSTON

ZA KORONERJA OKRAJA WILL.

Primarne volitve 15. sept. 1920.

Dr. Kingston že deluje kot zdravnik v Jolietu in Lockportu celih 17 let. Dobro je poznan po vsem okraju Will, pa tudi pri naših rojakih je čislau in spoštovan.

PRI VOLITVI NAREDITE KRIŽEC PRED NJEGOVI IMENOM.

HJALMAR REHN

Kandidat za

**Republikansko Nominacijo za
Državnega Pravdnika Okraja Will**

PRIMARNE VOLITVE 15. SEPT. 1920.

On je sin priprostega zidarja. Star je 34 let, in biva v Jolietu od leta 1889. Od leta 1912 posluje kot Pravdnik in Advokat, in pogostokrat postreže Slovanom. Njegovi stariši so bili revni ter ga niso mogli nič podpirati pri njegovim studiranju. On je dospel do sedanjosti s katerim naredim Vašo obleko kot novo.

bo. Sposoben je opravljati posle Državnega Pravdnika, in če izvoljen bo deloval na pošten in nepristranski način. Vsak glas za njega od-dan bo glas za zvestega zastopnika ljudstva. Njegova nominacija pri volitvi, ki se vrši v sredo, Septembra 15. 1920, je popolnoma ležeča na Vaš glas, in dobro besedo za pridobitev za njega glasov Vaših prijateljev in znancev. Zatorej, rojaki in rojakinje, na delo da bo izvoljen dober mož.

WM. M. RYAN & CO.

523 S. CHICAGO ST.
Joliet, Ill.

General Sheet Metal Work, Guttering, Sky-lights, Steel Ceilings and Hot Air Furnaces. All work guaranteed. Shop phone 4841. Res. 1558-R

VELIKA OTVORITEV

Naznanjamo, da smo otvorili pivnico mehkih pijač, smodk in pristni "Bull Frog" near beer, ki je najboljši na trgu Poskusite z našo postrežbo. Posebnost! Med . in 7. uro popoldan vs soboto 4. septembra bomo napojili vsakogar v naši pivnici zastonj. Blago razvažamo po vsem mestu.

BROWN & VISION
Across from Ill. Steel Co.
1408 Collins St. Joliet

Grozdje za vino

Pravkar smo prejeli več kar grozdja iz Californije.

ZDAJ JE NAJBOLJ POCENI

Vprašajte zanj pri

M. Shlensky

Joliet and Washington Sts.
Joliet, Ill.

Družba

sv. Družine

(THE HOLY FAMILY SOCIETY.)

VSTANOVLJENA 29. NOVEMBRA 1914

V ZAJEDINJENIH DRŽAVAH
SEVERNE AMERIKE

Sedež: JOLIET, ILL.

Inkor. v drž. Ill. 14. maja 1915
Inkor. v drž. Pa. 5. aprila 1916

Naše geslo: "Vse za vero, dom in narod, vsi za enega, eden za vse".

GLAVNI ODBOR:

PredsednikGEORGE STONICH, 815 N. Chicago St., Joliet, Ill.
I. podpredsednik.....JOHN N. PASDERTZ, 1506 N. Center St., Joliet, Ill.
II. podpredsednik.....GEO. WESELECH, 5222 Keystone St., Pittsburgh, Pa.
Tajnik.....JOSIP KLEPEC, 1006 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Zapisnikar.....ANTON NEMANICH, Jr., 1002 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Duhovni vodja.....REV. F. SALOVEN, Crosat St., La Salle, Ill.

NADZORNI ODBOR:

JOSIP TEŽAK, 1151 North Broadway, Joliet, Illinois.
MATH OGRIN, 12, Tenth St., North Chicago, Illinois.
NICHOLAS VRANICHAR, 1014 Wilcox St., Joliet, Illinois

FINANČNI IN POROTNI ODBOR:

STEFAN KUKAR, 12 10 N. Broadway, Joliet, Illinois.
ANTON STRUKEL, 1240—3rd St., La Salle, Illinois.
JOSIP MEDIC, 918 W. WASHINGTON St., Ottawa, Ill.

GLASILO: AMERIKANSKI SLOVENEK, JOLIET, ILL.

PRIPOROČAMO rojakom in rojakinjam, ki biva v državi Illinois in Pennsylvania, kjer ima D. S. D. državno dovoljenje poslovanja, da v svojih naselbinah ustanovijo moško ali žensko društvo sv. Družine in isto pridruži D. S. D. Osem članov(ice) zadostuje za ustanovitev društva. Sprejemajo se moški in ženske od 16. do 50. leta. Zavarujte se lahko za \$500.00 in \$250.00. Kdor je nad 45 let star se zavaruje le za \$250.00. Poleg smrti nima se zavarujete tudi za razne vrste poškodnine in operacije.

D. S. D. sprejema društva le iz Ill. in Pa., kjer ima pravico poslovati, ker ne more imeti sitnosti radi nizkih ascesmentov.
Kdor izmed rojakov ali rojakinj v kateri slov. naselbini v državi Ill. ali Pa. želi navodila in pojasnila glede ustanovitve društva za D. S. D., se naj obrne na gl. tajnika: Jos. Klepec, 1006 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NAZNANILO.

Bratom zastopnikom za IV. zborovanje in odbornikom D. S. D. naznanjam, da se prične isto v torek, dne 7. septembra 1920. v Jolietu. Vspored bo kakor sledi:

Vsi društveni zastopniki in odborniki se naj zberejo dne 7. septembra, točno ob 9. uri zjutraj v dvorani stare šole sv. Jožefa, da skupno odkorakamo v cerkev, kjer se bo darovala slovesna sv. maša na čast sv. Družine in za vse žive in umrle ude D. S. D. Po sv. maši se vrnemo v dvorano, nakar se otvori prva seja IV. zborovanja te organizacije.

Vsi zborovalci so naprošeni, da pravočasno nastopijo svoje prestore in storijo svojo dolžnost.

Pri tej priliki tudi naročam vsem cenj. sobratom zborovalcem, da se pripravijo kar najbolj mogoče dobro za to važno delo. Čas je drag in za to je treba, da se ga ne trati po nepotrebnem. Glejmo, da tem več storimo ob tej priliki za napredek in večji razvoj naše mlade organizacije. Prejšnja zborovanja se so dovršila v par dneh, zato je upati, da bomo tudi zdaj tako urni in točni pri delu. Ako se vsi dobro pripravimo za to velevažno delo, bomo v malem času lahko v lepem sporazumu veliko dobrega in koristnega storili.

Nadejajoč se bratske sloge in sporazumnosti vseh cenj. gg. zborovalcev, kičem vsem dobro došli in na svidenje!

Z bratskim pozdravom,
GEORGE STONICH,
predsednik D. S. D.

ZASTOPNIKI ZA IV. ZBOR D. S. D.

Za društvo št. 1, Joliet, Ill.:
SIMON ŠETINA,
MARTIN PLUT,
JOS. HORVAT,
ANTON NEMANICH, st.,
JOS. KLEMENČIČ,
JOHN PETRIC,
JOHN GERSICH,
JOHN PRUSS,
STEFAN STANFEL.
Društvo št. 2, Mt. Olive, Ill.,
ne pošlje zastopnika.
Za društvo št. 3, LaSalle, Ill.:
ANTON STRUKELJ.
Društvo št. 4, Bradley, Ill.,
ne pošlje zastopnika.
Za društvo št. 5, Ottawa, Ill.:
MATH BAYUK.
Društvo št. 9, Chicago, Ill.,

ne pošlje zastopnika.
Za društvo št. 10, S. Chicago, Ill.

ANTHONY MOTZ.
Za društvo št. 11, Pittsburgh, Pa.:
JOSIP PAVLAKOVICH,
Društvo št. 12, Joliet, Ill., ne pošlje zastopnice.

Novice Iz Stare Domovine.

— Dnevnik škofa Karolina.— Ko je tržaška mularija vdrla v dvorec bivšega tržaškega škofa dr. Karolina, tam razgrajala in razbijala, je odnesla s seboj tudi slovenski pisan dnevnik dr. Karolina. Neki milanski list je potem malo pisal o tem dnevniku, a se je stvar kmalu pozabila. Vendar pa je tatvina popolnoma dosegla svoj namen. Dnevnik je med tem očitno krožil po vseh tistih mestih, kjer je bilo škofa Karolina očitno. Potem, ko je dr. Karlin moral oditi iz Trsta, je prišel tudi dnevnik na dan in ga je objavila tudi "L' Era nuova" v treh številkah t. m. v italijanskem, baje dokumentarno zvestem prevodu. V zadnji objavi dne 10. julija označuje "L' Era nuova" škofov dnevnik, delo škofovo in slovenske duhovščine s temi le besedami: "L' Era nuova" je razvidno in jasno tole: da je msgr. Karlin bil resničen in odločen nasprotnik Italije in da je kljub nedvoumnosti dogodkov tak tudi ostal... Sedaj msgr. Karlin ni več v Trstu, toda v Beneški Juliji so še ostale stotine slovenskih duhovnikov, ki svojo politiko nadaljujejo z istim sovražstvom za vse, kar je italijanskega, z istim raznarodovalnim namenom v mešanih krajih naše pokrajine.

— Vlomi v Mislinjah. V noči od 22. na 23. jul. so izvedli neznani vlomilci sledeče tatvine, oziroma vlome: V Mislinjski grapi št. 26 so ukradli iz kovčega Jožefu Založniku novo rjavo obleko, vredno 2000 kron. Heleni Tiniharjevi 2 kg. zabele in Simonu Brečarju 7 kg. pšenine moke. V Mislinju št. 16. so pokradli kuretno, vredno 1000 K. — Zelo veliko obleke in perila in perila so pokradli Filomeni Mlenikovi v Mislinjah št. 10. Mlenikovi

va je oškodovana za 3000 do 4000 kron. Roparji so bili oboroženi z lovsko puško, iz katere so tudi dvakrat ustrelili, toda zadeli niso nikogar.

— Radi suma tatvine je bil aretiran v Trbovljah Matevž Zidar, katerega je trboveljsko orožništvo izročilo okr. sodišču v Laškem.

— Oddaja električnega toka iz falske elektrarne v Mariboru se prične tekom meseca septembra.

— Hudo gostilničarka. V mariborsko gostilno pri "Zlatem konju" je prišel precej pozno gost, ki bi si ga bil rad še en požirek privoščil, dasi je bil že v "rožicah." Gostilničarka ga je pa vrgla vun in ga je so pomočjo natakarike na tleh ležečega z nogami in rokami tako dolgo in "nežno" obdelovala, da ga je moral rešilni voz prepeljati v bolnišnico.

— Vodovod se je otvoril v Selnici ob Dravi.

— Grobelno. Marija Stimulak iz Nove Cerkve pri Vojniku je služila pri posestniku Janu Goležu v Grobelnem. Službo je pa brez odpovedi zapustila in odnesla s seboj 360 K vredno obleko.

— Velik vlom v Tržici pri Vranskem. V noči od 16. na 17. julija t. l. je bilo vlomljeno pri posestniku Antonu Pozniču v Tržici pri Vranskem. Tatovi so odnesli Antonu in Juliji Pozniči raznega blaga v vrednosti 12,300 K.

— Nevaren tiček ujet. Maks Žvižaj, roj. l. 1896. v Trnovljah ki so ga radi hudodelstva, ropu in tatvine že dve leti iskali, a se je potikal po Češkem in še bogveje po svetu ter je še nedavno ušel na eskorti iz Zagreba v Celje, je bil v noči od 22. na 23. t. m. od orožnika Josipa Gumzeja v Gaberjih aretiran in oddan v zapore okrožnega sodišča v Celju.

— Otrok se je nataknil na plot. Pri posestniku Kolencu v Sp. Grušovlji pri St. Petru v Savinjski dolini je dne 18. julija padla 13 letna hčerka s hrške in se je nataknila na plot. Padla je tako nesrečno na ostrino plotne planke, da ji je ostrina šla pri hrbtu pod ramo skozi truplo in je pri prsih pridrla ven. Otrok je grozno kričal in se zvijal v strašnih mukah. V takem položaju ga je našla lastna mati. Imela je toliko poguma, da je otroka izpulisla s plotu. V ponedeljek, dne 19. julija, je nesrečni otrok še živel, pa zdravnik je izjavil, da ni rešitve.

— Smrtna kosa. V Kranju je umrl profesor II. drž. gimnazije v Ljubljani g. dr. Gvidon Sajovic. Pokojni je bil znan naravoslovec. — V mariborski bolnišnici je umrl pliberski odvetnik gosp. dr. Viktor Sušnik na posledicah zavrtnega napada pred štirimi tedni. Na smrtni postelji se je poročil z gđ. Mileno Kavčičevo iz Razdrtega. — V Trzinu je umrl veleindustrijec g. Karol Mally. — V Mariboru je preminul finančni svetnik g. Bogomil Koser. — V Dobropoljah je umrla Silva Tramšak. — V Idriji je pri svojem sinu-župniku umrl Anton Supin. Pokojni je dočakal visoko starost 90 let.

— Strela. Dne 28. julija ob 3. uri popoldne je udarila strela v kozolec posestnika Ivan Pireca iz Golobnjaka obč. Mirna peč, ter v istem času v prazno hišo v Ameriki se nahajajoče posestnice Terezije Zupančič iz Loške vasi, obč. Toplice. Oba objekta sta zgorela. Škoda zsaša 16,000 k.

— Škofijska kronika. Župnija Krško ob Savi je podeljevala Leopoldu Turšiču, kaplanu v Šmihelu pri Novem mestu.

— Osebnosti. Franjo Vojsk, kmetijski potovalni učitelj v Murski Soboti, je pomaknjen v IX. činovni razred državnih uradnikov. — Potovalni učitelj za kmetijstvo Emil Maršič je sprejet v državno službo pri poverjeništvu za kmetijstvo v IX. činovnem razredu državnih uradnikov. — Inž. Albin Cotič in inž. agr. Bogdan Pahor sta imenovana za proizvodna asistenta na državnem kmetijsko-kmetijskem zavodu v Ljubljani v X. činovnem razredu državnih uradnikov. — Pogodbeni gospodinj-ski učiteljici Elza Premrou in Marija Rožnik sta imenovani za definitivni gospodinj-ski učiteljici pri poverjeništvu za kmetijstvo. — Policijski oficial Josip Schwaiger, dodeljen do sedaj mestnemu magistratu v Mariboru, je v nadaljnje službovanje premeščen k policijskemu komisariatu v Mariboru. — Okrajni tajnik Fran Volčjak, do sedaj v Imotskem, je namesto v Črnomelj dodeljen v službovanje okrajnemu glavarstvu v Mariboru.

— Iz sodne službe. Premešeni so: pisarniški oficial Juri Šilec od okrajnega sodišča v Smarju pri Jelšah k okrajnemu sodišču pri Sv. Lenartu v Slovenskih goricah; dalje kancelisti: Rudolf pl. Schildenfeld od okrajnega sodišča v Ptuj k višjemu deželnemu sodišču v Ljubljani; Ivan Šelko od okrajnega sodišča v Žužemberku k okrajnemu sodišču v Kamniku; Franc Bezljaj od okrajnega sodišča v Litiji k okrajnemu sodišču v Kranju; Rajko Fanningar od okrajnega sodišča v Marenbergu in Fran Kopic od okrajnega sodišča v Kočevju k okrožnemu sodišču v Mariboru. Ivan Rudolf od okrajnega sodišča v Metliki k okrajnemu sodišču v Ptuj. Imenovani so: za višje pisarniške oficiale: pisarniški oficial Marko Vogrine, okrožnega sodišča v Mariboru, na dosedanjem službenem mestu; pisarniški Teodor Tofant, okrajnega sodišča v Ilirski Bistrici, začasno pri okrožnem sodišču v Novem mestu, pisarniški oficial Ivan Vidmaier, okrajnega sodišča v Ormožu pri okrajnem sodišču v Litiji, pisarniški oficial Andrej Majcen, okrajnega sodišča v Krškem na dosedanjem službenem mestu; za kanceliste: pri deželnem sodišču v Ljubljani Franc Kuštrin in Josip Rainer, pri okrožnem sodišču v Mariboru Matevž Groblacher, pri okrajnem sodišču v Litiji Josip Kandutsch, pri okrajnem sodišču v Ložu Anton Matičič, pri okrajnem sodišču v Brežicah Avguštin Vaš, pri okrajnem sodišču v Kozjem Franc Robar in Ivan Drame, pri okrajnem sodišču v Smarju pri Jelšah Filip Logar, pri okrajnem sodišču v Marenbergu Ignacij Pučko, pri okrajnem sodišču v Črnomlju Ivan Drobnič, pri okrajnem sodišču v Kočevju Franc Osolnik in Pavel Vovko, pri okrajnem sodišču v Kostanjevici Franc Morelj, pri okrajnem sodišču v Krškem Fridolin Beniger, pri okrajnem sodišču v Metliki Vincenc Vrančič, pri okrajnem sodišču v Mokronogu Ivan Drašler, pri okrajnem sodišču v Ribnici Ciril Lavrič, pri okrajnem sodišču v Žužemberku Anton Ukmar. Pomožna paznica Vera Bagari je imenovana za stalno paznico pri okrožnem sodišču v Mariboru.

— Nove poštni znamke. Zadržalo se je tiskanje novih pošt-nih znamk, ki bodo veljale za vso kraljevino. Znamke s kronsko vrednostjo bodo veljale samo še do konca decembra t. l.

— Dr. Otokar Rybar je poslal vsem listom v Trstu odprto pismo, v katerem žigosa zadnje italijanske zločine.

\$385.00

za čisto nov rabljen klavir, ki je popolnoma jamčen in se ga vam proda po vaši lastni želji na obroke. Imamo še veliko drugih dobrih rabljenih klavirjev po posebno nizkih cenah.

Nov klavir

dajemo na ponudbi za nakup. To je Player klavir in cena za klavir je \$585.00, s klavirjem damo še 12 valjarjev godbe in lep plok istega lesa. To je najboljši Player klavir na trgu. Vse dobite na lahke obroke.

Cable Piano Co.

215 N. Ottawa St.
JOLIET, ILL.

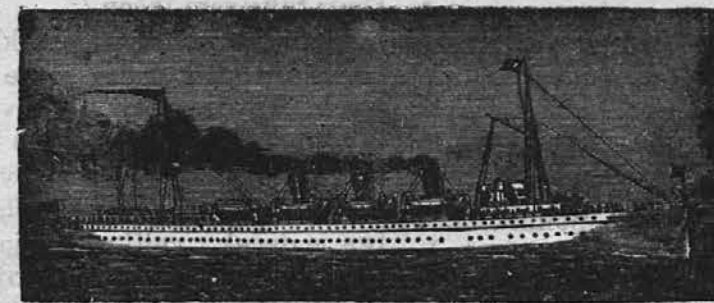
to je lastna tovarna klavirjev.

Slovenski krojač

Frank Žagar

1004 N. BROADWAY

Joliet, Illinois.

Agencija v

STERN'S BIG STORE

Prodajamo parobrodne listke za vse linije in pošiljamo denar v staro domovino po najnižjem dnevnem kurzu. Ako želite privesti s seboj svoje soridnike iz stare domovine, vam prodamo parobrodni listek veljaven od kateregakoli mesta v Sloveniji ali Hrvatski. Mi izdelamo tudi vse potrebne listine, katere prepisujejo ameriške in slovenske ali hrvatske avtoritete. Ako pa želite iti nazaj v stari kraj, imamo na razpolago sledeče parinke, ki odpljujejo iz New Yorka:

S. S. President Wilson, Sept. 14. iz N. Y. do Trieste, Ljubljane in Zagreb.
S. S. Lorraine, Sept. 17. iz N. Y. do Havre.
S. S. Adriatic, Sept. 15. iz N. Y., do Southampton in Cherbourg.
S. S. Kroonland, Sept. 18. iz N. Y. do Antwerp.
S. S. Olympic, Sept. 18. iz N. Y. do Cherbourg in Southampton.
S. S. St. Paul, Sept. 25. iz N. Y. do Cherbourg in Southampton.

ZA VSE INFORMACIJE ALI POJASNILA PRIDITE V NAŠO PRODAJALNO,

STERN'S BIG STORE

903 N. Chicago St.

Joliet, Ill.

M. MILLER

PHONE 2419

911 COLLINS ST.

Prodajamo rozine in suho grozdje v 25 funtov zabojih po najnižji ceni. Muscatel grozdje najboljše vrste naša posebnost.

Sedaj je čas za vprašati za cene za novo sveže grozdje, ki bo kmalu došlo. Mi vam lahko damo cene črnega in belega grozdja. Naročite sedaj dokler so cene nizke. Mi prodajamo po ton in več.

Kličite po telefon ali pišite, Vam jamčimo hitro postrežbo. Dovažamo na dom.

M. MILLER, Joliet, Ill.

Telephone 3301

MARTIN GORSICH,
Slovenska grocerija.
1008 N. Broadway :: Joliet,

Se priporoča rojakom in rojakinjam za obilna naročila.

V zalogi imam tudi razna domača zdravila, kakor Al-oil, ki je fino olje za zdravitev raznih ran in oteklin, potem alpenkrauter, ki je fin kričistilec in laksir.

ZAKAJ PLAČATI VEČ?

Mi pogladimo vašo obleko za 50c.

ROSEN, the Tailor,

403 Casss St.,

Joliet

NAPRODAJ LEP DOM NA 1506 N. Center St.; hiša je dvonadstropna, za dve družini. V hiši je plin, gretje (furnace) in skoro vse moderno urejeno. Več pove John N. Pasdertz, 1226 Cora St., Joliet, Ill. ufn.

NA PRODAJ DVE HIŠI NA Bluff St. 5 in 8 sob. Lepa prilika. Cena nizka. Več pove John Vidmar, 611 N. Broadway, Joliet. 4t81

V NAJEM SE ODDATA DVE opremljeni sobi s hrano ali brez hrane. Več pove Mrs. Ana Ulešič, 1028 Wilcox St. vogal Granite St. 80-3t

Vojakov rejenec

Resnična povest.

Angleško spisala Lady Georgina Fullerton.

Francoski vojak je lepega večera korakal med valjujočim žitom po polju, ki obdaja mesto A. ter se je vračal v vojašnico k svojemu polku; njegov preprost, dobrosrčen obraz je bil živa slika njegove mirnosti in zadovoljnosti. Semintja si je mel roke in dal duška svojim čutilom s tem, da je zapel kitico kake zelo bojovite pesmi o topovih, o slavi, o Francoski in o Alpah; to se je pač strinjalo z njegovo opravo, komaj pa z zelo milim in mirnim izrazom njegovega obraza. Četudi so bile besede, ki jih je Ambroz pel na svoji poti, bojovite, se je njegov duh kljub temu pečal z drugimi stvarmi, ne z upanjem, da bo pod vodstvom "malega korporala" (ime, kakor so ga francoski vojaki nadeli Napoleonu I.) obvladal gorske višave, ali zarotil Belono, boginjo vojske, da bi se enkrat peljala svoje čestilce na bojišče, kakor pri Marengu in Wagramu. Iz vsega srca se je radoval, da se njegova vojaška leta bližajo koncu, ker je sedem dolgih let službovala minulo; Ambroz je bil namreč skozi in skozi kristjan in je imel, kakor je sam rekel, "vsak mesec majhno ogledovanje svoje vesti," kar je mnogo pripomoglo, da je zvesto opravljal svoje dolžnosti tudi kot vojak. Vendar mu vojaški stan nikdar ni posebno ugajal. Življenje v vojašnicah mu je mrzilo in ni se mogel sprijazniti z nazori in in mislimi, ki so vladale po vojašnicah med tovariši.

Živ mu je bil spomin na rojstno vas, na domačo hišo, kakor bi gledal pred seboj v duhu, kako se razprostirajo okrog nje orjaški kostanji in malo proč pa mirni in blagovonjavi travniki, poleg njih pa razori, kjer je marsikateri oral ob strani pluga svojega očeta, zdaj pa gozdovi, kjer se je igral s svojimi brati v prijetni senci brez in gorskih jasenov, na vse to se je tako poželjivo spominjal celih sedem vojaških let, kakor mučijo sanje o mrzlih studenih in tekočih rekah popotnika v puščavi. Tiho, mirno, toda napeto je pričakoval dneva, da bo prost jarma, ki ga splošna vojaška dolžnost nalaga vsakemu Francozu in ki pogostokrat hudo udari prebivalce kmetijskih pokrajin. Zadnje mesece je kakor kak domotožen šolar štel dneve, ko mu poreko, da že prost in da sme domov.

Ambroz ni imel posebno živahne domišljije, vendar si je zasnoval marsikake sanje, kako se vrne v majhno vasico sredi kostanjev, v tiho lino med rožnatimi gorami v Dauphine. Tamkaj je tudi živela deklica, o kateri je včasih mislil, da bo nekdanja čedna gospodinja za prestopa delavca. Bila je šele štirinajst let stara, ko je zapustil dom; toda ako se še ni zgodilo, da bi bila našla moža, kdo bi mogel reči, da ne bi bila pred sv. Mihaelom majhna kočica koncem vasi pripravna za vzprejem nove poročenca. Seveda on ni vedel popolnoma dobro, kje bo vzel denar za pohoštvo, kajti Ambroz ni imel ničesar na tem svetu kakor svojo plačo in nekaj krajcarjev, ki si jih je prihranil, toda ne veliko, ker je bolj pogosto nalagal v puščico za uboge, kakor v hranilnico; vendar je še nekoliko ostalo, da je mogel o tem razmišljati v polnih večerih, ko je solnce zašlo za gorami in se je prikazal mesec v svoji mirni lepoti in obseval s svojimi srebrnimi žarki mestno zidovje in stare stolpe cerkve sv. Martina. Slika za sliko je vstajala v vojakovi

glavi. Ni čuda, da mu je smehljaj igral okoli ust in da je nehoti še enkrat poklical Belono, ko je stopal pod obok onih vrat, od katerih se je nadejal v štirinajstih dnevih za vedno posloviti.

Ko je korakal mimo prodajalnice, v kateri so bili na prodaj kolači in žemlje, je čutil, kako se je nekdo dotaknil njegove roke; ozre se in ugleda bledega dečka kakih štirih let, ki je skušal vzbuditi njegovo pozornost.

"Kaj pa je fante?" je dejal prijazno in se pripognil k otroku.

"Zelo sem lačen," se je oglašil odgovor.

"Čegav pa si?" je vprašal vojak.

"Moje dojlje; prinesla me je danes jutraj sem in mi ukazala mirno ostati na mestu, kjer me je pustila in rekla, da me ubije, ako se še kdaj povrnem."

"Kje pa živi ona?"

"Daleč od tukaj; gori v gorah. Prišli smo z vozom. Ne pelji me nazaj k njej; vedno me tepe."

Vojak je odpel strgano obleko, ki je pokrivala ubogega otroka in opazil mnogo prask in znakov hudih udarcev. Mlad fant mu je žalostno pogledal v obraz in rekel: "Vzemi me seboj; tako sem lačen."

Ambroz je prijel otroka za roko in čutil, kako so se mali prsti trdo oprijeli njegove roke, kakor da bi se bal, da bi ga ne izpustil. Stopila sta v prodajalno in kupil mu je kolač, ki ga je deček z veliko slastjo povžil. Nato sta šla proti vojašnici; Ambroz je bil v veliki zadregi, kaj mu je storiti, njegov mali tovariš pa popolnoma zadovoljen, da je našel prijatelja in se ž njim pogovarjal. Kadarkoli pa je Ambroz omenil njegovo dojiteljico, se je prikazal na njegovem malem bledem, upadlem obrazu izraz strahu in krčevito je stisnil njegovo roko. Ko sta dospela do vojašnice, so se zbirali vojaki okoli njiju.

"Kaj si pa našel na svojem izprehodu?" je vzkliknil eden.

"Kakšna čudna stvarica pa je to?" je zaklical drugi.

"Poglejte, Ambrozeve najdene!" je vpil tretji.

Med bučnim smehom so vojaki ponavljali to ime in se v svoji surovi surovi dobrodušnosti zbirali okoli otroka. Eden izmed njih mu je dal krajcar, drugi nekoliko mandeljev, zopet drugi pest črešenj. Otrok, ki ni bil brez bistroumnosti, jih je zabaval s svojimi odgovori in burkami, katere si je izmislil, da bi dobil še več darov. In dvotipov ni bilo ne konca ne kraja vzpričo toliko sreče Ambroza, ki je vlovil kaj tako posebnega, in to tem bolj, ker so zvedeli, da ga ne namerava izročiti v otroško ubožnico.

"Kako boš pa celo stvar uravnal?" ga je vprašal narednik. "Vendar ne pričakuješ, da ti polkovnik dovoli, da bi se ta mali paglavec potikal okoli po vojašnici?"

"Mislite, da ne bi?" je rekel Ambroz, ki je bil sklenil otroka hraniti s tem, da si sam pritrga pri svoji hrani ali mu jo kupuje s svojo plačo; pri tem pa mu še ni prišla na misel težava glede stanovanja. "Kaj bi mu pa vtgnil storiti?"

"Lep red bi vdaal v vojašnici, ako bi trpeli take neumnosti."

"Jo! je vzkliknil Ambroz, potem se moram požuriti in pogledati, kaj se da storiti. Niti minute časa ne smem izgubiti, kajti kmalu se oglasi znamenje

za počitek."

Edini načrt, ki si ga je mogel v naglici izmisliti, je bil, da naprosi ženo enega izmed vojakov, ki je stanovala blizu vojašnice, da vzame otroka za dva, tri dni k sebi. Zenska je sicer nekoliko godrnjala, toda nekaj naprej plačanega denarja in precej pregovarjanja jo je omehčalo, da je četudi nerada privolila in otrok je za sedaj ostal pri njej. Ambroz to noč ni mogel zatisniti očesa; vedno mu je hodilo na misel, da je bila ta ženska, četudi zelo dobrosrčna, vdana pijači; premišljal je, kaj mu je naslednjega dne storiti z otrokom, ki ga je Božja Previdnost postavila na njegovo pot, "ne zastoni, ne, ne zastoni, ako Bog da"; ponavljal je te besede se prekrizal in kmalu zaspal.

Naslednjega jutra se je podal, da pogleda po svojem rejenju; našel ga je pri igri na ulici. Otrok je z odprtimi rokami pritekel k njemu.

"Ali si kaj molil jutraj, ko si vstal?" je rekel vojak in ga rahlo pobožal po licu. Otrok ga je debelo pogledal in očividno ni razumel vprašanja. "Ali li znaš moliti Očenaš in Češčenja Marija?"

"Ne," je odgovoril deček, "toda peti znam lepo pesem," in začel je peti neko revolucijonarno pesem najbolj surove in umazane vrste.

"Molči, otrok; tega nočem slišati. Ali znaš narediti križ?"

"Ne," je odgovoril deček in ga v zadregi pogledal.

"Ali nisi nikdar čul o dobrem Bogu?"

Otrok je za trenotek pomislil in nato rekel: "Kadarkoli sta bila moja dojiteljica in njen mož jezna, sta imela navado reči —" in otroška usta so izgovorila strašno francosko kletvijo. Ambroz se je stresel. Rane na telesu tega ubogega otroka so bile manj hude, kakor znaki, katere je na njegovi duši zapustila vzgoja in vzgledi, ki jih je imel. S težkim srcem se je Ambroz podal na prefekturo in vprašal po glavnem uradniku. Povedal mu je zdbo izgubljenega otroka in ga vprašal za svet.

"On je brez dvoma najdeneec," se je glasil odgovor, "ki ga je izpostavila kaka ženska, ki je bila plačana, da skrbi zanj. Preiskali bomo stvar, našli žensko in jo pozvali, da pojasni svoje ravnanje. Ako je namenoma zapustila otroka ali okrutno z njim ravnala, pride pred sodišče. Ako pa je bil deček kaznovan radi kake pregrehe, kar je prav verjetno, in je svojevoljno pobegnul, ga pošljemo k njej nazaj. Za Vas pa je najbolje, da podaste svojo izjavo za otroško ubožnico."

Ambrozu je upadlo sree. Vedel je, da se je ljudem, ki imajo take otroke v oskrbi, vedno mogoče oprati pred gosposko.

Priklonil se je in brez vsake nadaljnj opazke zapustil urad. Nato se je oglašil pri upravitelju župnije, bil je sprejet z najprijaznejšim sočutjem, kakor je bilo pričakovati. Toda kaj je mogel upravitelj storiti? Otrok ni spadal v mesto. Dohodki ubožne blagajne so bili nezadostni za toliko prošenj. Nemogoče je bilo imeti otroka brezplačno. Morebiti bi ga sprejeli šolski bratje v svojo oskrb; kje vzeti denar? Ambroz je vzdihnil, se zahvalil upravitelju, ki je obljubil, da bode molil in pomagal, koliko bo mogel v tej zadevi. Ambroz se je nato podal proti šoli, ki so mu jo pokazali; tukaj je bil zopet prijazno sprejet. Toda bratje so bili ravnokar sprejeli dvojce otrok, kojih starši so umrli. Nemogoče jim je bilo, da bi mogli brez plačila povečati število svojih varovancev. Cele tri dni je Ambroz na vseh straneh iskati sredstev za oskrb dečka, ki ga je v svojem srcu že vzel za

svojega. Toda vse zaman. Enkrat mu je prišlo na misel, da bi vzel dečka seboj v svoj rojstni kraj, ko potečejo njegova vojaška leta; toda poznal je značaj svojih sorodnikov in prebivalcev onega kraja. Bili so usmiljeni nasproti sirotam iz soseščine toda revni so bili in zato so morali biti varčni, ker je bilo težko zaslužiti vsakdanji kruh. Čutil je, da bi mu očitajli zakaj je privlekel v svojo družino in morebiti v svojo faro novo breme s tem otrokom, ki ni imel nobene pravice v tej občini. Najdenca bi gledali po strani in s tem tudi njemu zagrenili življenje. Ne, na to ni smel misliti. Prepričan in nesloga bi nastala med njim in njegovi domačini. Bolje je ostati še več let daleč od njih, kakor povzročiti tak preprič. Ne; ločiti se mora od svojega rejenca. In navsezadnje, kakšno pravico pa ima otrok do njega? Čemu bi si delal vse te skrbi radi dečka, ki mu je popolnoma tuj? Šinile so mu v glavo besede: "Ali sem jaz varuh svojega brata?" Osupnil je. "Čegave so bile te besede," se je vprašal. "Morilec Kajna." Globoko je vzdihnil. Ubogi Ambroz! Božja milost mu je povzročila veliko stisko. Dobra misel je včasih nadležna stvar. Noče zapustiti človeka. Tako nasilna je v svojih zahtevah; in stroga bolj, nego pridigar.

Ko je naslednjega dne Ambroz stopil v hišo, kjer je bival njegov rejenec, je slišal dečka, ko je izpregovoril nekaj zelo umazanih besedi, ki so pričale, da se je že naučil jezik grehote prej, preden ga je mogel razumeti. Vojak ga je prijel za roko in ga stresel za ušesa.

"Da, prav lahko ga pošteno našeskat," je zaklicala ženska, ki ga je imela v oskrbi. "Strašno je slišati, kaj govori ta otrok, kako grozno govori. Preklinja, kakor majhen satan in ve o Bogu veliko manj, kakor o kaki mladi mački ali pa psičku."

Ambroz je prijel otroka za roko in rekel ženi, da ga vzame seboj na izprehod. Rejenec je prestrašen odskočil.

"Ali me boš tepel?" je rekel.

"Ne, ne sedaj. Tepen pa boš vedno, kadar boš zopet izpregovoril take brezbožne besede." "Jaz ne vem, kaj so brezbožne besede," je ihtel otrok. "Moja dojlka me ni nikdar tepla radi tega, marveč samo, kadar sem jo prosil, da bi dala jesti, ali kadar nisem mogel nositi težkih drva v hišo."

"Da, tako je," je zamrmral Ambroz. "Čegava krivda je, da je toliko hudobnih ljudi na svetu? Ni čuda, da je toliko kaznjencev in da so ječe polne. Zanimarjen otrok ti je prihodnji zločinec. Kaj poreče dobri Bog pri poslednji sodbi človeka, ki je mogel rešiti mladega otroka pred grehom in poginom, pa tega ni storil?"

Da, navdihnjenja so sveta, toda strašna! Ona zvone v človeških ušesih, trkajo na njegovo srce na zelo nadležno, zelo nepremagljiv način.

Ambroz je korakal tako nagla, da ga je mali rejenec komaj dohajal. Naposled se ustavita pred neko cerkvijo. Vojak pelje otroka k altarju Device Marije in mu veli poklekati. Nato mu reče:

"Sedaj pa, fant, glej, da boš za menoj ponavljal besede, ki ti jih narekujem: 'Sveta Devica, Mati Božja, povej Ambrozu, kaj mu je storiti, in daj mu moč, da bo mogel narediti iz mene dobrega otroka.'"

Te besede je izrekel otrok, v istem času pa so se vzdigovala iz globin vojakovega srca. Nato sta vstala in zapustila cerkev in se podala proti hiši šolskih bratov.

"Ako bi Vam plačal dvajset stotakov," je rekel

Ambroz predstojniku, "ali bi potem vzprejeli tega otroka v popolno oskrb in ga vzgojili za Boga in v ljubezni do Jezusa ter njegove Blažene Matere?"

Predstojnik se je nekoliko časa pomisljal, nato pa je ponudbo sprejel.

"Vzemite ga tukaj, prosim, za dve ali tri ure," je dejal Ambroz, "potem pridem zopet ponj ali pa ga pustim tukaj s plačilom za vzgojo?"

Vojak se je podal iz mesta kakor teden dni poprej in hodil po istih krajih. Rdeči mak in modre plavice so se svetile med rumenimi bilkami kakor tedaj, beli oblaki so plavalj ravno tako urno po sinjem nebu in razširjal svoje sence na morje valjujočega žita. Zrak je navdajal isti vonj, in misli na dom so bile ravnotako sladke kakor so bile tedaj; vendar se je zgodila neka izprememba v duši tega prostosrčnega človeka. Slišal je glas božji, ki je govoril njegovi duši. Poslušal ga je voljan, kakor človek, ki je po preprosti veri in naravni doslednosti krščanskega nauka nevede dosegel junaško krepost. Tudi na njegovem obrazu se je zgodila velika izprememba od tedaj, ko je brezskrbnega in veselega srca hodil po tem polju. Bolj duhovno in globoko veselje je sedaj sijalo v njegovih očeh in navdajalo njegovo čelo s častitljivostjo — veselje lastne žrtve, veselje, da je mogel nekoliko trpeti za Onega, ki je tolikanj za nas trpel. Ostal je nekoliko časa zunaj mestnega zidovja. Zrl je na zahajajoče solnce mirno, četudi resno. Morebiti je mislil, kako zlate v tej uri njegovi žarki vrhove v njegovem rojstnem kraju. Morebiti se je poslavljaj od svetih sanj, kajti zdelo se je, kakor da njegovo veselje narašča, ko je še dalje zrl na to nebo z zahajajočim solncem. Skrivnost krščanske vere, je, v katero se tuje ne vmešava; čim večje je trpljenje radi žrtve, toliko večja je sreča, ki ga spremlja. Naposled se vojak obrne in se poda proti mestu nazaj. Ni bila več ona bojovita pesem, ki jo je pel pred tednom dni, ki mu je sedaj prihajala na ustnice, marveč besede himne, kakor so jo vojaki imeli navado peti pri večernih bratovščine, katero je oskrbnik ubožnega zaklada med njimi ustanovil.

Ustavil se je pred hišo nekega gospoda, ki je pred kratkim želel dobiti namestnika za nabor in vojaško službo. Ponudil se mu je in pogodba je bila sklenjena, da namestu njegovega zopet Ambroz še sedem dolgih let nosi vojaško suknjo. Ne iz ljubezni do ženske kakor stari oče, temveč iz ljubezni do Onega, ki je rekel: "Karkoli storite nemu teh malih, meni storite," se je Ambroz zavezal služiti še nadaljnjih sedem let neprijetnega hlapčevanja, in prejel srebrnike, ne kot ceno krvi, hvala Bogu, temveč kot ceno, kakor je upal, za neumrjočo dušo, odkupnino za enega Kristusovih malih. Dobil je za to dvajaset stotakov. S svojim bogastvom je hitel k šolskim bratom. Ravnokar se je končala šola; toda preden so šolarji odšli, so vsi poklekili okoli oltarja Device Marije, ki je bil okrašen za slovesnost naslednjega dne, ko je bil praznik sv. R. Telesa. Pred Marijo so bile položene vrtnice in poljske cvetlice.

Mali rejenec je klečal med drugimi. Ko je zapel zvonec, se je ozrl, in ko je zagledal Ambroza pri vratih, je stekel k njemu in rekel od veselja žarečega obraza: "Sedaj že znam reči Jezus in Marija in ne bom več govoril umazanih besedi." Vojakovo srce je bilo prepolno, da bi mogel govoriti. Položil je svojo roko na otrokovo glavo in izročil dobrim bratom

ceno svoje prostosti in plačilo za oskrbovanje otroka.

Od tega dne je pa vojak naglo napredoval na svojem potu proti nebesom. Poklic, ki ga je nekdanj tako sovražil, se mu je sedaj priljubil. Našel je pri njem mnogo priložnosti izvrševati najvišje krščanske čednosti, in izvrševal je neke vrste apostolstvo med svojimi tovariši.

Njegovi prosti dnevi so mu bili zelo dragi, kajti tedaj je obiskaval svojega rejenca, se prepiral o uspehih prave verske vzgoje, in ko ga je vzel seboj na polje, bila sta oba vesela in srečna v lepi božji naravi. Zdelo se je dobremu vojaku, da nikoli solnce še ni tako milo sijalo, da slivec še nikoli ni tako ubrano pel in da rože po travnikih niso še nikoli tako prijetno duhtele.

Za male oglase se plačuje:

Kdor išče dela, po\$ 1.00
Kdor išče delavcev, po... 1.00
Kdor išče znanca itd., po... .25
Zahvale raznih vrst, po... 1.00
Ženitna naznanila, po... .50
Za priobčenj arčunov in naznanil, od vrste po... 15

Oglasi v "A. S." prinašajo vedno najboljše uspehe.

SEDAJ SE

NUDI IZREDNA PRILOŽNOST

vsakemu rojaku in rojakinji, da pristopi v naše veliko društvo, istotaka vaša vsa nad 16 let stara družina ne glede če bivate v Jolietu ali kje drugje. Ako hočete pristopiti, oglašite se, ali pišite tajniku. Pismu je priložiti \$1.00, ki se potem vračuna k vplačili, ko ste sprejeti. Če niste sprejeti se vam denar vrne. Na sejo ne rabite priti. K zdravniku greste v svojem mestu.

Društvo Sv. Družine

(Holy Family Society)

štev. 1. D. S. D., Joliet, Illinois

Geslo: "Vse za vero, dom in narod, vsi za enega, eden za vse".

Odbor za leto 1920:

Predsednik..... George Stonich
Podpredsednik..... John Kramarich
Tajnik Jos. Klepec
1006 N. Chicago, St., Joliet, Ill.
Zapisnikar..... John Barbich
Blagajnik Anton Nemanich st.
Reditelj Frank Koejan

Nadzorniki:

Joseph Težak, John Petric in John Štublar

To društvo ima že nad \$3,500.00 v bolniški blagajni in je do zdaj že izplačalo skupaj 6215.00 dolarjev bolniške podpore članom (icam). Kdor plača takoj ob pristopu \$3.00 je to toliko, ko so plačali drugi člani zadnjih 6 mesecev, je deležen, podpore v slučaju nezgode takoj po pristopu, drugače po 6 mesecih.

Mesečina se plačuje društvu vedno vnaprej. Kdor dolguje za dva meseca in 8 dni se sam suspenduje in tako zgubi vse pravice do podpore in smrtnine. Če se potem zgodi v 60 dneh in poravnava ves dolg je zopet deležen vseh podpor, ako ne se zbriše iz društva in D. S. D.

Asesment niso pri nobenem drugem društvu tako nizki. V 1. razredu se plača za \$500.00 smrtnine le 35c mesečine, za \$250.00 samo 18c; za 5c mesečine izplača D. S. D. razne poškodnine, namreč:

Za izgubo vida na obeh očeh...\$250.00
Za izgubo vida na enem očesu...\$100.00
Za izgubo obeh rok\$250.00
Za izgubo ene roke.....\$100.00
Za izgubo obeh nog\$250.00
Za izgubo ene noge.....\$100.00
Za strto hrbtnico\$100.00
Za izgubo 4 prstov na roki ali nogi, ali dlana ali stopala.....\$50.00
Za notranje operacije na kili, apendicitisi raku ali želodcu in mehuru ter drobnju po\$50.00
Nobena druga organizacija ne plača toliko poškodnine za tako malo vsotico — le 5c na mesec.

Poleg tega plača društvo še \$1.00 bolne podpore za vsak delovni dan za samo 50c na mesec.

Redna seja se vrši vsako zadnjo nedeljo ob 1. uri pop. v stari šoli.

Kdor želi pristopiti v naše veliko in napredno društvo naj se oglasi pri tajniku ali katerem drugem odborniku.

AMERIKANSKI SLOVENE
STANE \$2.50 NA LETO.